

TEMA 40. Oče naš koji jesi na nebesima

Molitvom Očenaš, Isus Krist nas uči utjecati se Bogu kao Ocu:

"Moliti se Ocu znači unići u njegovo otajstvo, kakav On jest, i kako nam ga je Sin objavio:

"Izraz Bog Otac nije nikada nikome bio objavljen...

21.11.2012.

Isus nas uči kako se obratiti Bogu kao Ocu

Molitvom Očenaš, Isus Krist nas uči utjecati se Bogu kao Ocu: <<Moliti se

Ocu znači unići u njegovo otajstvo, kakav On jest, i kako nam ga je Sin objavio: <Izraz Bog Otac nije nikada nikome bio objavljen. Kad je Mojsije pitao Boga tko je On, čuo je drugo ime. Nama je ovo ime objavljeno u Sinu, jer ovo ime uključuje novo ime Oca> (TERTULIJAN, *De oratione*, 3)<< (*Katekizam*, 2779).

Da upoznaju Oca Našega, Isus otkriva svojim učenicima, da su i oni postali sudionicima njegova Sinovstva: <<Objavljivanjem te molitve, učenici otkrivaju svoje specijalno sudioništvo u božanskom srodstvu, o kojem će Sv. Ivan u prologu svog Evanđelja kazati: <Onima koji su ga primili (to jest, onima koji su primili Riječ koja postade tijelom), Isus dadne moć da postanu djeca Božja> (Iv 1, 12). Zato s razlogom mole kako ih je poučio: Oče Naš>>[1].

Isus Krist luči uvijek između <<moj Otac>> i <<vaš Otac>> (usp. Iv 20, 17).

U stvari, kad On moli nikad ne kaže <<Oče naš>>. To pokazuje da je njegov odnos s Bogom sasvim jedinstven: to je samo njegov odnos i nikog drugog. Molitvom Oče Naš, Isus želi posvijestiti svoje učenike da su djeca Božja, ukazujući istovremeno na razliku koja postoji između njegova naravnog sinovstva i našeg adoptivnog božanskog srodstva, stečenog kao bezplatnog dara Božjeg.

Molitva kršćanina je molitva djeteta Božjeg koje se obraća Bogu Ocu sa sinovskim pouzdanjem, koja je <<izražena u bogoslužju Istoka i Zapada lijepim, tipično kršćanskim izrazom: <*parrhesia*>, iskrena jednostavnost, sinovsko pouzdanje, radosna sigurnost, smjerna odvažnost, izvjesnost da smo ljubljени (usp. *Ef* 3, 12; *Hb* 3, 6; 4, 16; 10, 19; 1 *Iv* 2, 28; 3, 21; 5, 14)>> (*Katekizam*, 2778). Izraz <*parrhesia*> ukazuje izvorno na privilegij slobode

riječi grčkog građanina na javnim skupštinama, i prihvaćena je od Crkvenih Otaca da se izrazi sinovsko vladanje kršćanina pred svojim Bogom Ocem.

Božansko srodstvo i kršćansko bratstvo

Kada kažemo Bogu Oče naš, raspoznajemo da nas božansko srodstvo sjedinjuje s Kristom, <prvorođenac među mnogom braćom> (*Rm* 8, 29), po istinskim nadnaravnim bratstvom. Crkva je nova Božja i ljudska zajednica (usp. *Katekizam*, 2790).

Zato, kršćanska svetost, ostaje osobna i individualna, nikad nije individualistička ili egocentrična. <<Ako <Oče Naš>, molimo u istini, izlazimo iz individualizma, od kojeg nas oslobađa ljubav što je prihvaćamo. Pridjev <Naš> na početku Gospodnje molitve, kao i zamjenica <mi> ne isključuju nikoga

od četiriju zadnjih prošnji. Da bi to bilo rečeno u istini (usp. *Mt* 5, 23-24; 6, 14-16), moraju naše podjele i suprotnosti biti nadvladane>> (*Katekizam*, 2792).

Bratstvo koje uspostavlja božansko srodstvo, također se proširuje na sve ljude, jer su na izvjestan način svi djeca Božja –njegova stvorenja- i pozvani su na svetost: <<Na zemlji postoji samo jedan narod: i to narod djece Božje>>[2]. Zato se kršćanin mora osjećati solidarnim u obvezi voditi čitavo čovječanstvo k Bogu.

Božansko sinovstvo nas potiče na apostolat, koji je nužna manifestacija sinovstva i bratstva: <<Misli na druge –prvenstveno na one koji su kraj tebe- kao na one koji su: sinovi Božji, s punim dostojanstvom tog čarobnog naslova. Moramo se vladati kao djeca Božja s djecom Božjom: naše je da budemo ljubav posvećena, svakodnevna, stvarana od tisuću

detalja razumjevanja, tihe požrtvovnosti, prešutnog predanja>>[3].

Svrha božanskog sinovstva kao temelj duhovnog života

Kada se intenzivno živi božansko sinovstvo, ono postaje <<duboka sposobnost duše, koja pokreće cijelo biće: ona je prisutna u svakoj misli, u svakoj želji, u svakom duševnom raspoloženju. >>[4]. Ona je stvarnost koja uvijek živi, ne samo u pojedinim životnim prilikama: <<Ne možemo biti djeca Božja samo određeno vrijeme, iako ima nekih trenutaka posebno posvećenih, da ih se uzme u obzir, da nas obuzme ta svrha našeg božanskog sinovstva, koje je srž pobožnosti>>[5].

Sv. Josemaria obučava, da svijesno ili razumno življenje božanskog srodstva << je temelj duha Opusa Dei. Svi su ljudi sinovi - djeca Božja. Međutim, jedno dijete može prema

Ocu reagirati na mnogo različitih načina. Moramo se truditi da budemo djeca koja shvaćaju da Gospodin – u svojoj ljubavi prema nama kao svojoj djeci – želi da se mi nastanimo u njegovoj kući, usred ovoga svijeta; da se On zato pobrinuo da mi pripadnemo njegovoj obitelji, da On sve s nama dijeli i mi sve s Njim, da imamo s Njim taj obiteljski dodir pun pouzdanja, koji nam dopušta da za sve molimo kao mala djeca, pa kad bi to bio i – sam mjesec! >>[6].

Kršćanska radost ima svoje korjene u osjećanju božanskog sinovstva: <<Veselje je bitna posljedica božanskog sinovstva, svijesni da smo izabrani u ljubavi našega Boga Oca, koji nas prihvaća, pomaže nam i oprašta><[7]. Kod propovijedanja Sv Josemarije jako često se odražava da njegova radost izvire u razmatranju te stvarnosti: <<Iz razloga, koje ovdje neću navoditi - nisu slučajni –Isus

koji iz Svetohraništa na nas gleda, dobro ih poznaje – došao sam u svom životu do vrlo duboke svijesti Božjeg sinovstva. Spoznao sam sreću da se u srcu moga oca smijem sakriti, da bih onda odatle – na temelju njegove ljubavi i svoje poniznosti – ponešto ispravio, očistio se, poslužio Gospodinu, razumio i oprostio svim ljudima. (...). Godinama sam se trudio da se oslanjam na ovu razveseljujuću stvarnost>>[8].

Jedno od najdelikatnijih pitanja koje si čovjek postavlja kada razmišlja o božanskom sinovstvu je problem zla. Mnogi nemaju isto iskustvo zla u svijetu s vjerskom pouzdanošću u beskrajnu božansku dobrotu. Ipak, sveci uče da sve ono što se u ljudskom životu događa treba promatrati kao dobro, jer su shvatili duboko odnos božanskog sinovstva i Svetog Križa. To je ono što izražavaju, na primjer, riječi sv. Tome Moro svojoj starijoj sestri, kad

je bio utamničen u Londonskoj Kuli:
<<Kćeri moja predraga, neka se
nikad ne uznemiri tvoja duša zbog
bilo koje stvari koja bi mi se mogla
dogoditi na ovom svijetu. Ništa se ne
može dogoditi a da to Bog ne želi. I ja
sam posve siguran da što bude neka
bude, koliko god se činilo zlim, istina
će biti ono najbolje>>[9]. I isto uči Sv.
Josemaria vezano za manje tragične
situacije, ali u kojima kršćanska duša
može proći zlo i smesti se:

<<Neugode?, Protivštine zbog ovoga
ili onoga događaja?... Zar ne vidiš da
tako hoće tvoj Otac-Bog?... a On je
dobar..., i On te ljubi... – samo tebe! –
više nego što sve majke zajedno
mogu ljubiti svoju djecu! >>[10].

Za Sv. Josemariju, božansko
sinovstvo nije neka sladunjava
realnost, strana trpljenju i boli.
Suprotno, potvrđuje da je ta
stvarnost najprisnije povezana s
Križem, neizbježno prisutna u svima
koji žele slijediti Krista iz bliza:

<<Isus moli u vrtu: *Oče moj* (Mt 26, 39), *Abba, Pater!* (Mk 14, 36). Bog je moj Otac, iako mi šalje trpljenja. Ljubi me nježno, dok me još ranjava. Isus trpi da bi izvršio Volju Očevu... A ja, koji također želim vršiti Presvetu Volju Božju, slijedeći Učitelja u stopu, da li ću smjeti kukati, ako sretnem suputnika za trpljenje? Ustrojit ću izvjestan znak svoga sinovstva, jer sa mnom postupa kao sa svojim Božanskim Sinom. I, onda kao On, moći ću jecati i plakati osamljen u svom Getsemanskom Vrtu, ali, pavši ničice na zemlju, priznavši svoje ništavilo, kriknut ću jako Gospodinu iz nutrine svoje duše: *Pater mi, Abba, Pater... neka bude!*>>**[11]**.

Druga važna posljedica osjećanja božanskog sinovstva je sinovska napuštenost u Božjim rukama, koja se ne odnosi toliko na asketsku osobnu borbu –iako se ona pretpostavlja – koliko na prepuštanje vodstvu Božjem, i za to se govori o

napuštenosti. Radi se o aktivnoj napuštenosti, slobodnoj i svjesnoj od sinovske strane. Ta sposobnost daje na konkretan način povod, živjeti božansko sinovstvo –koji nije jedini, niti je obligatorni put za sve-, nazvan <<duhovno djetinstvo>>: sastoji se u prepoznavanju sebe ne samo djetetom, nego malim djetetom, djetetom koje jako ovisi o Bogu. Ovako to izražuje Sv. Franjo saleški: *Ako ne budete bezazleni kao djeca, ne ćete ući u kraljevstvo Oca mogega* (Mt 10, 16). Zato, jer je dijete maleno, u njemu se čuva velika bezazlenost; ono poznaje samo svoju majku; ima jedinu ljubav, a to je njegova majka; jedina težnja, krilo njegove majke; ne želi ništa drugo do nasloniti se u tako ljupkom odmoru. Duša potpuno bezazlena jedino posjeduje ljubav, Boga; i u toj jedinoj ljubavi jedina je čežnja, odmoriti se na grudima nebeskog Oca, i tu odrediti svoj počinak, kao dijete ispunjeno ljubavlju, prepustivši se potpuno

Njegovoj brizi, ne želeći ništa drugo do ostati u toj svetoj prisnosti>>[12]. Sv. Josemaria također sa svoje strane savjetovao je proći put duhovnog djetinstva: <<Ako budete djeca, nećete biti zabrinuti. Djeca u tren oka zaboravljaju neugodnosti i vraćaju se svojim uobičajenim igrama. Stoga se nizašto ne treba brinuti, ako ste se Njemu prepustili; jer vaš je počinak u Ocu.>>[13].

Sedam prošnji Očenaša

U Gospodnjoj molitvi, u početnom zazivu: <<Oče Naš, koji jesi na nebesima>>, slijedi sedam prošnji. <<Prve tri prošnje idu za slavom Očevom: za posvećenjem njegova imena, dolaskom Kraljevstva i vršenjem božanske Volje. Druge četiri iznose mu naše želje; ove se odnose na naš život, da ga hrani i ozdravlja od grijeha, a poveuje se s našom borbom za pobjedu Dobra nad Zlom>> (*Katekizam*, 2857).

Očenaš je obrazac svake molitve,
kako uči Sv. Toma Akvinski:

<<Očenaš je najsavršenija molitva...

U njoj, ne tražimo samo ono što
smijemo spravom poželjeti, nego
osim toga o redu u kojem je slobodno
to poželjeti. Ova nas molitva ne uči
samo prošnji, nego također oblikuje
našu čitavu čuvstvenost>>[14].

Prva prošnja: Sveti se ime tvoje

Božju svetost ne može uvećati
nijedno stvorenje. Zbog toga, <<Riječ
>(po)svetiti> ne smije se ovdje uzeti u
uzročnom smislu (samo Bog
posvećuje, čini svetim), nego u smislu
uvažavanja: priznati svetim, ophoditi
na svet način. (...). Već od prve
prošnje našem Ocu uronjeni smo u
najdublju tajnu njegova Božanstva i
u dramu spasenja čovječanstva.

Iskati da se njegovo ime sveti
uključuje nas u >dobrohotni njegov
naum što ga je prije zasnovao<, >da
budemo sveti i neporočni pred njim

u ljubavi< (usp. *Ef* 1, 0.4)>>
(*Katekizam*, 2807). Jer bit je prve
prošnje da božanska svetost zablista i
proširi se u našim životima: <<Tko bi
mogao posvetiti Boga, budući da On
posvećuje? Nadahnimo se ovim
riječima >Budite sveti, jer sam ja
svet< (*Lv* 20, 26), molimo da,
posvećeni krštenjem, ustrajemo u
onom što smo započeli biti. I to
molimo u sve dane, jer griješimo
svakodnevno i moramo se čistiti od
naših grijeha neprestanom
posvetom. Pritecimo stoga molitvi da
ta svetost ostane u nama>>[15].

Druga prošnja: Dođi kraljevstvo tvoje

Druga prošnja izražava nadu da će
doći novo vrijeme kada će Bog biti
priznat od svih Kraljem koji će svoje
podanike obasuti dobrima: <<Ta
težnja jest >Marana Tha<, zov Duha i
Zaručnice:>Dođi Gospodine Isuse<
(*Ap* 22, 20) (...).U molitvi Gospodnjoj
riječ je ponajprije o konačnom

dolasku Kraljevstva Božjega s Kristovim povratkom (usp. *Tt* 2, 13)>> (*Katekizam*, 2817-2818). S druge strane, Kraljevstvo Božje već je započeto na ovom svijetu s prvim dolaskom Kristovim i poslanjem Duha Svtoha: << >Kraljevstvo Božje pravednost i mir i radost u Duhu Svetome< (*Rm* 14, 17). Posljednja vremena u kojima jesmo, vremena su izlivanja Duha Svetog. Otada je zapodjenut odlučujući boj između >tijela < i Duha (usp. *Ga* 5, 16-25): >Samo čisto srce može sa sigurnošću reći: „Dođi kraljevstvo tvoje!„. Trebalo je biti u Pavlovoj školi da bi se reklo: „Neka dakle ne kraljuje grijeh u vašem smrtnom tijelu, (*Rm* 6, 12). Onaj koji se čuva čistim u svojim djelima, mislima i riječima, može reći Bogu: >Dođi kraljevstvo tvoje!> (Sv. Ćiril Jeruzalemski, *Catecheses mystagogicae*, 5, 13)>> (*Katekizam*, 2819). Zaključno, u drugoj prošnji očitujemo želju da Bog kraljuje sada u nama po milosti, da se njegovo

Kraljevstvo na zemlji svakim danom sve više, i da na kraju vremena On kraljuje potpuno nad svima u Nebu.

Treća prošnja: Budi volja tvoja kako na Nebu tako i na zemlji

Volja Božja jest da <<se svi ljudi spase i dođu do spoznanja istine>> (1Tm 2, 3-4). Isus nas uči da se u Kraljevstvo Nebesko ulazi, ne po riječima, nego <<čineći volju Oca mogega, koji je na nebesima>> (Mt 7, 21). Zato ovdje <<molimo Oca našeg da ujedini našu volju s voljom svoga Sina da vršimo njegovu volju, nacrt njegova spasenja za život svijeta. Mi smo za to u osnovi nemoćni, ali sjedinjeni s Isusom i snagom njegova Svetoga Duha možemo mu predati svoju volju i odlučiti da bismo ono što je njegov Sin uvijek izabrao: činiti što je Ocu milo (usp. Iv 8,29)>> (Katekizam, 2829). Jedan Crkveni Otac smatra da, kada molimo u Očenašu *budi volja tvoja kako na nebu tako i na zemlji,*

ne tražimo to <<u>smislu da Bog čini ono što želi, nego nego da bi mi bili sposobni činiti ono što Bog želi>>[16]. S druge strane, izraz *kako na nebu tako i na zemlji* ukazuje na to da u toj prošnji žudimo da, kao što je volja Božja ispunjena na nebesima od strane anđela i blaženika, tako je neka ispunimo mi koji smo još na zemlji.

Četvrta prošnja: Kruh naš svagdašnji
daj nam danas

Ova prošnja izražava sinovsku ovisnost djece Božje, jer <<Otac koji nam daruje život ne može nam ne dati za život potrebnu hranu i sva >odgovarajuća> tvarna i duhovna dobra>> (*Katekizam*, 2830). Kršćanski smisao ove četvrte prošnje <<odnosi se na Kruh Života: prihvatanje Riječi Božje vjerom, primanje Tijela Kristova u Euharistiji (usp. Jv 6, 26-58)>> (*Katekizam*, 2835). Izraz *svagdašnji*, <<uzet u vremenskom

značenju pedagoški podvlači ono >danas<, (usp. *Ex* 16, 19-21) da nas utvrdi u povjerenju >bez ograde<, Uzeta u kvalitetnom značenju kazuje ono što je nužno za život, i, u širem smislu, svako dobro dovoljno za opstanak (usp. *1Tm* 6, 8)>> (*Katekizam*, 2837).

Peta prošnja: Otpusti nam duge naše kako i mi otpuštamo dužnicima našim

Ovom novom prošnjom počinjemo priznavati svoje stanje griješnika: <<Vraćamo se k Njemu kao rasipni sin (usp. *Lk* 15, 11-32), i priznajemo se grešnima pred Njim kao carinik (usp. *Lk* 18, 13). Naša molba počinje s >priznanjem< kojim istodobno priznajemo svoju bijedu i njegovo Milosrđe>> (*Katekizam*, 2839). Ali ova molba ne će biti uslišana ako predhodno nismo odgovorili na nužno: oprostili našim dužnicima. A razlog je slijedeći: <<Ta bujica

milosrđa ne može prodrijeti u naše srce, sve dok ne oprostimo onima koji su nas uvrijedili. Ljubav je, kao i Tijelo Kristovo, nedjeljiva; ne možemo ljubiti Boga koga ne vidimo, ako ne ljubimo brata i sestru koje vidimo (usp. 1Iv 4, 20). Odbijanjem praštanja braći i sestrama naše se srce zatvara, i njegova tvrdoća čini ga nepropusnim za milosrdnu Ljubav Očevu>> (*Katekizam*, 2840).

Šesta prošnja: Ne uvedi nas u napast

Ova molba je povezana s prednjom, jer grijeh je posljedica slobodnog pristanka na napast.. Zato sada <<molimo našeg Oca da nas u nju ne >uvede< (...). Mi ga molimo da ne dopusti da krenemo putem koji vodi u grijeh, jer smo uključeni u borbu >između tijela i Duha<. Ova prošnja moli Duha razlučivanja i jakosti>> (*Katekizam*, 2846). Bog nam uvijek udijeli svoju milost da bi svladali napasti: <<Vjieran je Bog: neće pustiti

da budete kušani preko svojih sila, nego će s kušnjom dati i ihod da možete izdržati>> (*Ko* 10, 13), ali da bismo uvijek mogli pobijediti, potrebno je moliti: <<Ta borba i pobjeda nisu moguće bez molitve. Svojom je molitvom Isus svladao Napasnika na početku (usp. *Mt* 4, 11) i u završnoj borbi svoje agonije (usp. *Mt* 26, 36-44). Ovom prošnjom našem Ocu Krist nas sjedinjuje sa svojom borbom i agonijom. (...). Ova molitva dobiva sav svoj dramatski značaj u odnosu na konačnu kušnju naše zemaljske borbe; moli za ustrajnost do kraja. >Evo dolazim kao tat. Blažen onaj koji bdije< (*Ap* 16, 15)>> (*Katekizam*, 2849).

Sedma prošnja: I oslobodi nas od zla

Posljenja prošnja sadržana je u svećeničkoj molitvi Isusa Ocu: << Ne molim te da ih uzmeš sa svijeta, nego da ih čuvaš od Zloga>> (*Iv* 17, 15). U stvari, u ovoj molbi, <<Zlo nije

apstrakcija, nego, označava osobu, Sotonu, Zloga, anđela koji se protivi Bogu. >Đavao> (dia-bolos: onaj koji se isprečuje) jest onaj koji >hoće spriječiti< Božji naum i njegovo >djelo spasenja< ostvareno u Kristu>> (*Katekizam*, 2851). Nadalje, <<moleći da budemo oslobođeni od Zloga, molimo ujedno da budemo oslobođeni od svih zala, sadašnjih, prošlih i budućih, kojih je on tvorac ili podstrekač.>> (*Katekizam*, 2854), naročito grijeha jedinog pravog zla[17], i njegove kazne, koja je vječno prokletstvo. Ostala zla i patnje mogu se okrenuti na dobro, ako ih primamo i sjedinimo ih s trpljenjem Krista na Križu.

Manuel Belda

Osnovna bibliografija

Katekizam Katoličke Crkve,
2759-2865.

BENEDIKT XVI-JOSEPH RATZINGER,
Jesus de Nazaret, La Esfera de los
Libros, Madrid 2007, pp. 161-205
(glava posvećena molitvi Gospodnoj).

Preporučeno štivo

SV. JOSEMARIA, Homilije *El trato con
Dios i Hacia la santidad*, u *Amigos de
Dios*, 142-153 i 294-316.

J. BURGGRAF, *El sentido de la filiacion
divina*, u A.A.V.V., *Santidad i mundo*,
Pamplona 1996, pp. 109-127.

F.FERNANDEZ-CARVAJAL i P.BETETA,
*Hijos de Dios. La filiacion divina que
vivio i predico el beato Josemaria
Escriva*, Madrid 1995².

F.OCARIZ, *La fikiacion divina,
realidad central en la vida i en la
ensenanza de Mons. Escriva de
Balaguer*, u A.A.V.V., *Mons. Escriva de
Balaguer i el Opus Dei. En el 50
aniversario de su fundacion*,
Pamolona 1985², pp. 173-214.

B.PERQUIN, *Abba, Padre: para alabanza de tu gloria, Madrid*1999³.

J. SESE, *La conciencia de la filiacion divina, fuente de vida espiritual*, u J.L. ILLANES (dir.), *El Dios i Padre de Nuestro Senor Jesucristo*, XX Simposio internacional de Teologia de la Unuversidad de Navarra, Pamplona 2000., pp.495-517.

J. STOHR, *La vida del cristiano segun el espiritu de filiacion*, u <Scripta Theologica> 24 (1992, 3) 872-893.

[1] IVAN PAVAO II, *Alocucion*, 1-VII-1987., 3.

[2] SV. JOSEMARIA, *Es Cristo que pasa*, 13.,

[3] *Ibidem*, 36.

[4] SV. JOSEMARIA, *Amigos de Dios*, 146.

[5] SV. JOSEMARIA, *Conversaciones*, 102.

[6] SV. JOSEMARIA, *Susret s Kristom*, 64..

[7] SV. JOSEMARIA, *Kovačnica*, 332.

[8] SV. JOSEMARIA, *Prijatelji Božji*, 143.

[9] SV. TOMA MORO, *Un hombre solo. Cartas desde la Torre*, n.7 (Pismo od Margarete Alisi, kolovoz 1534, koje sadrži dugi razgovor sa svojim ocem u tamnici), Madrid 1988., p. 65.

[10] SV. JOSEMARIA, *Kovačnica*, 929.

[11] SV. JOSEMARIA, *Via Crucis, I Estacion, Puntos de meditacion*, n. 1.

[12] SV. FRANJO SALEŠKI, *Conversaciones espirituales*, n.16, 7, u

Obras Selectas de San Francisco de Sales, vol. I, p. 724.

[13] SV. JOSEMARIA, *Camino*, 864.

[14] SV. TOMA AKVINSKI, *Summa theologiae*, II-II, 83, 9.

[15] SV. CIORIJAN, *De dominica oratione*, 12.

[16] *Ibidem*, 14.

[17] Usp. SV. JOSEMAIA, *Put*, 386.

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
hr-hr/article/tema-40-oce-nas-koji-jesi-
na-nebesima/](https://opusdei.org/hr-hr/article/tema-40-oce-nas-koji-jesi-na-nebesima/) (28.01.2026.)